

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles

Τηλέφωνο: +322-5455506, Fax: +322-5455508, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ αριθ. 111
21/12-31/12/2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Περιορισμός του μισθολογικού μειονεκτήματος του Βελγίου	σελ. 2
2. Κονδύλια 9,2 δις. € για την άμυνα δεσμεύει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση	σελ. 2
3. Βελτίωση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στο Βέλγιο τον Δεκέμβριο	σελ. 3
4. Συμφωνία για περιορισμένη στήριξη στους Βέλγους χοιροτρόφους	σελ. 3
5. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, οικονομικές και επιχειρηματικές ειδήσεις	σελ. 4

1. Περιορισμός του μισθολογικού μειονεκτήματος του Βελγίου

Σύμφωνα με στοιχεία του Κεντρικού Οικονομικού Συμβουλίου του Βελγίου (Conseil Central de l'Économie), το μισθολογικό μειονέκτημα του Βελγίου έναντι των 3 γειτονικών ανταγωνιστριών του χωρών (Γερμανίας, Γαλλίας και Ολλανδίας) στα τέλη του τρέχοντος έτους έχει περιοριστεί στο 1,5% κατά μέσο όρο, έναντι 2,9% στα τέλη του 2014 και 4,2% στα τέλη του 2013¹. Κατά το Συμβούλιο, στην διάρκεια του τελευταίου δωδεκαμήνου οι μισθοί στο Βέλγιο έχουν αυξηθεί κατά μόλις 0,3%, έναντι μέσης αύξησης της τάξεως του 1,7% στις 3 γειτονικές του χώρες. Το Συμβούλιο προβλέπει μάλιστα ότι στα τέλη του προσεχούς έτους, το μέσο επίπεδο μισθών στο Βέλγιο θα είναι κατώτερο κατά 0,3% του αντίστοιχου μέσου επιπέδου των γειτονικών χωρών, και επομένως το μισθολογικό μειονέκτημα της χώρας, που την καθιστά λιγότερο ανταγωνιστική, θα έχει απαλειφθεί, τουλάχιστον έναντι των 3 γειτονικών της χωρών. Το Συμβούλιο επισημαίνει ότι η μείωση του μισθολογικού μειονεκτήματος του Βελγίου είναι το αποτέλεσμα των πολιτικών παγώματος του επιπέδου των μισθών, που είχαν ξεκινήσει ήδη από την εποχή της κυβέρνησης Di Rupo, και συνεχίζονται με εντατικό μάλιστα τρόπο από την τρέχουσα κυβέρνηση Michel, συνδυασμένων με τις προγραμματισμένες μειώσεις των επιπέδων των εργοδοτικών εισφορών και την αναβολή της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών και των επιδομάτων.

Όπως σημείωσε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, υπήρξαν διαφοροποιήσεις όσον αφορά υποδοχή των ως άνω εκτιμήσεων του Οικονομικού Συμβουλίου από την πλευρά των εργατικών συνδικάτων και από την πλευρά της εργοδοσίας, με τα μεν πρώτα να ισχυρίζονται ότι είναι καιρός πλέον να σταματήσει η υλοποίηση πολιτικών που πλήττουν τα διαθέσιμα εισοδήματα και την αγοραστική δύναμη των πολιτών, την δε δεύτερη να διατείνεται ότι το πραγματικό

τρέχον μέγεθος του μισθολογικού μειονεκτήματος του Βελγίου ανέρχεται στο 14,2%, θεωρώντας αρκετά υποεκτιμημένα τα νούμερα που παρουσίασε το Συμβούλιο. Ο κύριος εκπρόσωπος της εργοδοσίας, η FEB (η βελγική Ομοσπονδία Βιομηχανιών & Επιχειρήσεων) υποστηρίζει ότι η συνέχιση των πολιτικών περιορισμού του επιπέδου των μισθών και διαρθρωτικής αύξησης της ανταγωνιστικότητας αποτελεί μονόδρομο προκειμένου το Βέλγιο να σταματήσει να χάνει μερίδια της διεθνούς αγοράς, αλλά και επενδυτικές ροές που σήμερα κατευθύνονται σε χώρες που παρουσιάζουν ευνοϊκότερες ανταγωνιστικές συνθήκες.

2. Κονδύλια 9,2 δις. € για την άμυνα δεσμεύει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα του τέλους Δεκεμβρίου, η βελγική ομοσπονδιακή κυβέρνηση κατέληξε σε συμφωνία, στις 21.12, αναφορικά με την δέσμευση κονδυλίων ύψους 9,2 δις. € για επενδύσεις στον τομέα της εθνικής άμυνας, σε χρονικό ορίζοντα μέχρι το έτος 2030. Τα εν λόγω κονδύλια θα κατευθυνθούν κυρίως σε αγορές αμυντικού εξοπλισμού, με την ανανέωση του στόλου των μαχητικών αεροσκαφών F-16 που διαθέτει η βελγική αεροπορία να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των προτεραιοτήτων. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση συμφώνησε να αντικατασταθούν τα πεπαλαιωμένα αεροσκάφη F-16 της βελγικής αεροπορίας από 34 καινούρια, χωρίς ωστόσο να υπάρχει προς το παρόν σκέψη σχετικά με συγκεκριμένα μοντέλα αεροσκαφών που θα αγοραστούν. Σύμφωνα με τον βελγικό οικονομικό Τύπο, πέραν των μαχητικών αεροσκαφών, ο βελγικός στρατός αναμένεται να προβεί και σε αγορές φρεγατών, καθώς και πρόσθετου σύγχρονου αμυντικού υλικού. Σύμφωνα με τους στόχους του στρατηγικού επενδυτικού προγράμματος της ομοσπονδιακής κυβέρνησης για την άμυνα, η ανανέωση του στρατιωτικού εξοπλισμού και η προμήθεια νέων, σύγχρονων συστημάτων, εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στην μείωση των απασχολούμενων στον κλάδο της εθνικής άμυνας στα επίπεδα των 25.000 μέχρι το έτος 2030, από 32.000 στρατιωτικούς που είναι ενεργοί σήμερα. Κατά τον

¹ Βλ. και σχετική αναφορά μας για τα ωριαία εργατικά κόστη στο Βέλγιο, στο άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 110.

ομοσπονδιακό Υπουργό Άμυνας, Steven Vanderput, «το πραγματικά δύσκολο κομμάτι της δουλειάς των υπηρεσιών της άμυνας αρχίζει τώρα, μετά την απόφαση της κυβέρνησης για την δέσμευση επενδυτικών κονδυλίων, ενώ οι αποφάσεις αναφορικά με την επιλογή συγκεκριμένου εξοπλισμού θα συνδεθούν με τον στόχο της μεγιστοποίησης των οικονομικών οφελών που θα αποκομίσει από τις εν λόγω αγορές το Βέλγιο». Κατά τον ομοσπονδιακό πρωθυπουργό Michel, «το χρονοδιάγραμμα των παραγγελιών του νέου στρατιωτικού εξοπλισμού θα υπερβεί κατά πάσα πιθανότητα την θητεία της παρούσας κυβέρνησης, ενώ η προμήθεια νέου εξοπλισμού θα καταστήσει την χώρα περισσότερο αξιόπιστο αμυντικό εταίρο στο πλαίσιο της βορειοατλαντικής συμμαχίας (NATO)».

3. Βελτίωση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στο Βέλγιο τον Δεκέμβριο

Τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (BNB) σχετικά με το κλίμα επιχειρηματικής εμπιστοσύνης που δημοσιεύθηκαν στις 22.12, έδειξαν σημαντική βελτίωση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης για τον μήνα Δεκέμβριο, στις -1,4 μονάδες, έναντι -3,9 μονάδων το Νοέμβριο και -4 μονάδων τον Οκτώβριο, και έπειτα από την σοβαρή διολίσθηση του επιπέδου επιχειρηματικής εμπιστοσύνης κατά το τρίμηνο Ιουλίου- Σεπτεμβρίου. Η αισθητή βελτίωση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης οφείλεται στην καλύτερευση των προοπτικών εξέλιξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε όλους τους κλάδους δραστηριότητας. Πιο συγκεκριμένα, στον κλάδο της μεταποίησης η επιχειρηματική εμπιστοσύνη εμφάνισε βελτίωση, περνώντας από τις -6,3 μονάδες το Νοέμβριο στις -3,7 μονάδες τον Δεκέμβριο, στον κλάδο υπηρεσιών πέρασε από τις 11 μονάδες το Νοέμβριο στις 12,9 μονάδες τον Δεκέμβριο, στις κατασκευές από τις -7,3 μονάδες το Νοέμβριο στις -4,7 μονάδες τον Δεκέμβριο, και τέλος στο εμπόριο παρουσίασε αξιόλογη βελτίωση –έπειτα από την επιδείνωση του Νοεμβρίου- από τις -8 μονάδες στις -4,8 μονάδες τον Δεκέμβριο.

Όπως σημείωσε η Κεντρική Τράπεζα, η συνολική συνθετική καμπύλη της οικονομικής συγκυρίας ενισχύθηκε κατά τον μήνα Δεκέμβριο και ανήλθε στις 0,5 μονάδες, έναντι 0,0 μονάδων το Νοέμβριο και -0,5 μονάδων τον Οκτώβριο, 0,0 μονάδων τον Σεπτέμβριο, 0,7 μονάδων τον Αύγουστο και 0,9 μονάδων τον Ιούνιο και τον Ιούλιο.

4. Συμφωνία για περιορισμένη στήριξη στους Βέλγους χοιροτρόφους

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα του τέλους Δεκεμβρίου, στις 22 Δεκεμβρίου επήλθε συμφωνία μεταξύ των εκπροσώπων της εγχώριας εφοδιαστικής αλυσίδας του χοιρινού κρέατος, ήτοι του βελγικού κλάδου χοιροτρόφων και των μεγάλων επιχειρήσεων του λιανεμπορίου², δια της οποίας συστήνεται άμεσα ειδικό ταμείο ενίσχυσης των πρώτων, ύψους 15 εκατ. €, εκ των οποίων τα 10 εκατ. € θα απολαμβάνουν της εγγύησης των μεγάλων εταιρειών διανομής. Η χρηματοδότηση του εν λόγω ειδικού ταμείου θα πραγματοποιηθεί από την παρακράτηση 15 λεπτών σε κάθε κιλό νωπού χοιρινού κρέατος που θα διατίθεται στην βελγική αγορά, σε μέγιστο χρονικό ορίζοντα 12 μηνών. Η παρακράτηση αυτή θα κατευθύνεται προς ενίσχυση των χοιροτρόφων, ενώ, όπως διευκρινίστηκε, δεν αφορά τις επιχειρήσεις κατεργασίας και μεταποίησης του χοιρινού κρέατος. Προκειμένου το ταμείο να λειτουργήσει άμεσα, προβλέπεται μάλιστα η προκαταβολική χρηματοδότησή του από τον κλάδο επιχειρήσεων μεγάλης διανομής, με κονδύλι ελαχίστου ύψους 7,5 εκατ. €. Η νέα συμφωνία, η οποία έρχεται να αντικαταστήσει την προηγούμενη, του τέλους Αυγούστου – αρχών Σεπτεμβρίου τρέχοντος έτους, θα υποβληθεί για έγκριση από τις αρμόδιες αρχές ανταγωνισμού, προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή κατά το νέο έτος.

Ωστόσο, σύμφωνα με τους εκπροσώπους των Βέλγων αγροτών, πρόκειται για σημαντικά χειρότερη συμφωνία, καθώς τότε

² Βλ. και προηγούμενες σχετικές αναφορές μας, με πλέον πρόσφατες εκείνες των άρθρων 1 και 4 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 100 και 101, αντιστοίχως.

είχαν προβλεφθεί κονδύλια ενισχύσεων της τάξεως των 24 εκατ. € για την παραγωγή χοιρινού κρέατος εντός εξαμήνου (συν 6 εκατ. € που είχαν συμφωνηθεί συμπληρωματικά)³, ενώ εξάλλου στην τωρινή συμφωνία δεν προβλέπεται η ενεργοποίηση διαρθρωτικών αλλαγών στην λειτουργία της αγοράς του χοιρινού κρέατος. Όπως σχολίασε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, η συμφωνία μεταξύ των εκπροσώπων της εφοδιαστικής αλυσίδας ουσιαστικά «πέρασε» -έπειτα από σημαντικές διαφωνίες που είχαν προκύψει στις εν θέματι διαβουλεύσεις το διάστημα που προηγήθηκε- ως μέσον αρχικής ανακούφισης των Βέλγων αγροτών, με την ελπίδα ότι στο άμεσο μέλλον θα εγκαθιδρυθεί ένα περισσότερο μελετημένο και αποτελεσματικό σύστημα στήριξης του κλάδου χοιροτροφίας.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομίας (SPF Economie) που δημοσίευσε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, το τρέχον έτος υπήρξε το χειρότερο για τον κλάδο χοιρινού κρέατος από το 2010, δεδομένου ότι ο ετήσιος μέρος όρος τιμών σημείωσε πτώση κατά 12%, ενώ η παραγωγή αυξήθηκε κατά μόλις 2%. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του κλάδου, την ευθύνη για την εν λόγω κατάσταση φέρει η εξέλιξη της ευρωπαϊκής κοινής αγροτικής πολιτικής, που τείνει να αποστερήσει την ευρωπαϊκή παραγωγή αγροτικών προϊόντων από ελάχιστες εγγυημένες τιμές, αφήνοντας τους Ευρωπαίους -και τους Βέλγους- παραγωγούς εκτεθειμένους στις διακυμάνσεις της αγοράς και στον διεθνή ανταγωνισμό.

5. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, οικονομικές και επιχειρηματικές ειδήσεις

Χρηματιστήριο Βρυξελλών: Η εβδομάδα 14-18 Δεκεμβρίου τελείωσε με αρκετά ισχυρή ανοδική τάση του δείκτη BEL 20, ο οποίος έκλεισε στις 3.648,77 μονάδες, καταγράφοντας εβδομαδιαία άνοδο της τάξεως του 3,11%, θετικά επηρεασμένος κυρίως από την άνοδο των μετοχών του χρηματοπιστωτικού κλάδου. Σημαντικές

³ Βλ. σχετική επισήμανσή μας σε άρθρο 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 100.

εβδομαδιαίες ανόδους πραγματοποίησαν οι μετοχές της ασφαλιστικής Ageas (+6,26% στα 42,68 €), των τραπεζών KBC (+5,75% στα 57,60 €) και Delta Lloyd (+5,76% στα 4,73 €), του χημικού κολοσσού Solvay (+4,67% στα 96,51 €), του μεγάλου τηλεπικοινωνιακού παρόχου Proximus (+4,60% στα 29,65 €) και της μεταλλουργίας Bekaert (+4,45% στα 27,48 €). Εκτός δείκτη BEL 20, αξιόλογες εβδομαδιαίες ανόδους σημείωσαν οι μετοχές της φαρμακευτικής Fagron (+31,97% στα 7,87 €) και της βιοτεχνολογικής IBA (+9,89% στα 33,45 €). Η «σύντομη» εβδομάδα 21-24 Δεκεμβρίου έκλεισε με τον δείκτη BEL 20 στις 3.691,71 μονάδες, ήτοι αυξημένο κατά 1,18% σε εβδομαδιαία βάση. Στις 21 Δεκεμβρίου, η μετοχή της μεγάλης ναυτιλιακής εταιρείας CMB με έδρα την Αμβέρσα, πραγματοποίησε την τελευταία της εμφάνιση στην πλατφόρμα συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Βρυξελλών, έπειτα από 104 χρόνια που ήταν εισηγμένη. Θυμίζουμε ότι ο ιδιοκτήτης της CMB, επιχειρηματίας Marc Saverys, είχε ήδη από τον Σεπτέμβριο τρέχοντος έτους γνωστοποιήσει ότι επιθυμεί την αποχώρηση του ομίλου από το χρηματιστήριο, προσφέροντας 16,20 € ανά μετοχή, προκειμένου να αποκτήσει το μερίδιο του κεφαλαίου που δεν κατείχε⁴, με αποτέλεσμα, έπειτα από δυο γύρους διάθεσης μετοχών η εταιρεία χαρτοφυλακίου Saverco (συμφερόντων του Saverys) να φθάσει μερίδιο 95,66% του κεφαλαίου της CMB και να καταθέσει προσφορά εξαγοράς για το υπόλοιπο κεφάλαιο, που οδήγησε στην υποχρεωτική έξοδο της εταιρείας από το Χρηματιστήριο.

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα του τέλους Δεκεμβρίου, το 2015 σημειώθηκαν 8 συνολικά είσοδοι μετοχών εταιρειών στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών (EURONEXT Brussels)⁵, έναντι 5 αρχικών δημόσιων προσφορών (IPOs) που είχαν σημειωθεί το 2014. Το συνολικό ύψος των κεφαλαιοποιήσεων των εταιρειών που εισήχθησαν φέτος στο Χρηματιστήριο

⁴ Βλ. και σχετική πρόσφατη αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 108.

⁵ Και όχι 9, με βάση προηγούμενα σχετικά δημοσιεύματα, όπως είχαμε αναφέρει στο άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 110.

Βρυξελλών πλησίασε το 1 δις. €, με την βιοτεχνολογική Biocartis να αποτελεί την πλέον σημαντική κεφαλαιοποίηση, ύψους 517,7 εκατ. €, ενώ οι υπόλοιπες φετινές εισοδοί στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών υπήρξαν εκείνες των βιοτεχνολογικών Bone Therapeutics, Kiadis και Curetis⁶, της φαρμακευτικής Mithra, του επενδυτικού ταμείου Tinc, της βιομηχανίας κακάο KCO International και της εταιρείας υπηρεσιών φοιτητικής στέγασης Xior. Από τις φετινές αρχικές δημόσιες προσφορές (IPOs) στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών αντλήθηκαν συνολικά κεφάλαια ύψους 483 εκατ. €, με πλέον σημαντική είσοδο εκείνη του επενδυτικού ταμείου TINC, που άντλησε 110 εκατ. €. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, η άνοδος των εισαγωγών εταιρειών στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών φέτος, συνέβη σε αντίθεση με το παρατηρηθέν πτωτικό ρεύμα σε διεθνές επίπεδο. Επίσης, καίτοι τα αντληθέντα από τις αρχικές δημόσιες προσφορές κεφάλαια εμφανίζονται μειωμένα στο βελγικό χρηματιστήριο το 2015 (έναντι κεφαλαίων 1,4 δις. € που είχαν αντληθεί το 2014), αυτά εμφανίζονται ιδιαίτερα ενισχυμένα όσον αφορά τις εταιρείες χαμηλότερου επιπέδου κεφαλαιοποίησης, κάτω του 1 δις. € (στην πλατφόρμα EnterNext). Σύμφωνα με τα στοιχεία του οικονομικού Τύπου, το εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο των επιτοκίων φέτος επηρέασε αρνητικά τις εκδόσεις ομολογιακού δανεισμού από τις επιχειρήσεις, περιορίζοντας τα αντληθέντα κεφάλαια στα 3,6 δις. €, έναντι κεφαλαίων 4,5 δις. € το 2014. Επίσης, τα συνολικά αντληθέντα κεφάλαια από εισαγωγές μετοχών και αυξήσεις μετοχικών κεφαλαίων στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών φέτος ανήλθαν στα 3,4 δις. €, επίπεδο που δύσκολα συναντά κανείς από την εποχή του 2007, πριν το ξεκίνημα της διεθνούς οικονομικής κρίσης, όπως σημείωσε η διοίκηση του Χρηματιστηρίου. Από την άλλη πλευρά, δύο μόνον εταιρείες αποχώρησαν από το Χρηματιστήριο Βρυξελλών φέτος: η

⁶ Σημειώνουμε ότι οι βιοτεχνολογικές Kiadis και Curetis επέλεξαν ως κύρια χρηματαγορά τους το Χρηματιστήριο του Άμστερνταμ, πραγματοποιήσαν ωστόσο και παράλληλη εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών.

ναυτιλιακή CMB (βλ. και ανωτέρω υπό παρόν άρθρο) και η εταιρεία τεχνολογίας πληροφορικής Vision IT (στην πλατφόρμα Alternext), μη επαληθεύοντας προηγούμενους φόβους για μαζικές αποχωρήσεις επιχειρήσεων από το Χρηματιστήριο φέτος⁷.

Σημειώνουμε τέλος ότι, σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα ακριβώς πριν τα Χριστούγεννα, η φλαμανδική βιοτεχνολογική εταιρεία TiGenix, η οποία είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών από το έτος 2007, έχει ανακοινώσει -και προβεί στις σχετικές διαδικασίες προς τις αμερικανικές αρχές- την είσοδό της στην αμερικανική χρηματιστηριακή πλατφόρμα Nasdaq, με στόχο την άντληση κεφαλαίων ύψους 57,5 εκατ. δολ., ακολουθώντας το πρότυπο δύο ακόμη βελγικών βιοτεχνολογικών εταιρειών, των Galapagos και Celyad, οι οποίες προέβησαν σε ανάλογη κίνηση νωρίτερα στην διάρκεια του τρέχοντος έτους (η πρώτη τον Μάιο, η δεύτερη στα τέλη Ιουνίου)⁸. Κατά τα δημοσιεύματα, με την ανακοίνωση των προθέσεων της TiGenix, η μετοχή της σημείωσε ημερήσια άνοδο πάνω από 7% στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών στις 23 Δεκεμβρίου.

Συμφωνία των κοινωνικών εταιρών για τη νυχτερινή εργασία στις υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου: Στις 21 Δεκεμβρίου, οι κοινωνικοί εταίροι του Βελγίου (ήτοι, οι εκπρόσωποι της εργοδοσίας, των εργατικών συνδικάτων και της κυβέρνησης) κατέληξαν σε συμφωνία αναφορικά με το καθεστώς της νυχτερινής εργασίας στις υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου, στους κλάδους εμπορίου και διανομής. Η συμφωνία των κοινωνικών εταιρών ανοίγει τον δρόμο στις επιχειρήσεις για να απασχολούν εργαζόμενους στην διάρκεια της νύχτας στους συγκεκριμένους τομείς, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας και απαλείφοντας το ανταγωνιστικό μειονέκτημα του βελγικού κλάδου ηλεκτρονικού εμπορίου έναντι των αντίστοιχων κλάδων στις

⁷ Βλ. και παλαιότερες σχετικές αναφορές μας, και κυρίως αυτήν του άρθρου 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 101.

⁸ Βλ. παλαιότερες σχετικές αναφορές μας κυρίως σε άρθρα 6 και 6 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 92 και 95, αντιστοίχως.

γειτονικές χώρες⁹. Σύμφωνα με τους κλαδικούς εκπροσώπους, ο κλάδος του ηλεκτρονικού εμπορίου στο Βέλγιο παρουσιάζει μεν μεγέθυνση (14% το 2015, έναντι 15% το 2014 και 17% το 2013), αυτή ωστόσο παραμένει περιορισμένη σε σύγκριση με τις γειτονικές του Βελγίου χώρες, εξαιτίας της μέχρι σήμερα μη δυνατότητας νυχτερινής απασχόλησης στους κλάδους εμπορίου και διανομής. Όπως ανέφεραν συγκεκριμένα οι εκπρόσωποι του βελγικού κλάδου ηλεκτρονικού εμπορίου, με το σημερινό καθεστώς είναι πρακτικά σχεδόν αδύνατο να διεκπεραιωθούν αυθημερόν ηλεκτρονικές παραγγελίες στο Βέλγιο, γεγονός που προκαλεί «αιμορραγία» πελατών, επιχειρήσεων και εργατικού δυναμικού προς γειτονικές ανταγωνιστικές χώρες, που διαθέτουν περισσότερο φιλικά προς τις ειδικές απαιτήσεις του ηλεκτρονικού εμπορίου νομοθετικά πλαίσια. Σύμφωνα με κλαδικά στατιστικά στοιχεία, σήμερα το ένα τρίτο των Βέλγων καταναλωτών πραγματοποιεί τις online αγορές του από διαδικτυακούς τόπους στο εξωτερικό, κάτι που ελπίζεται ότι θα αλλάξει με το νέο πλαίσιο βάσει της συμφωνίας των κοινωνικών εταίρων.

Κυβερνητική απόφαση αναφορικά με το σύστημα «έξυπνων» ταμειακών μηχανών στα καταστήματα μαζικής εστίασης: Στις 22 Δεκεμβρίου, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση κατέληξε σε απόφαση αναφορικά με τις εφαρμοστικές λεπτομέρειες της εισαγωγής του νέου συστήματος «έξυπνων» ταμειακών μηχανών στους χώρους μαζικής εστίασης κατά το προσεχές έτος¹⁰. Σημειώνουμε ότι κατά το προηγούμενο διάστημα είχε προηγηθεί αρκετά έντονη συζήτηση στο Βέλγιο αναφορικά με την εισαγωγή του νέου συστήματος –το οποίο είχε συλληφθεί την εποχή της κυβέρνησης Di Rupo– καθώς προβλεπόταν η υπαγωγή σε αυτό εκείνων των καταστημάτων στα οποία οι εισπράξεις από κατανάλωση γευμάτων ανέρχεται σε άνω του 10% του κύκλου εργασιών τους. Την δυσκολία επακριβούς προσδιορισμού

των καταστημάτων που θα υποχρεούνταν να υπαχθούν στο νέο σύστημα με βάση το ανωτέρω κριτήριο, αλλά και την διακριτική μεταχείριση μεταξύ καταστημάτων που το κριτήριο αυτό θα εισήγαγε, είχε επισημάνει σχετικά πρόσφατα –τον περασμένο Οκτώβριο– το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Conseil d'Etat), με αποτέλεσμα βασικοί εταίροι του κυβερνητικού σχήματος, και κυρίως το φλαμανδικό συντηρητικό κόμμα N-VA, να αξιώνουν την κατάργηση του εν λόγω κριτηρίου. Τελικά, η απόφαση της ομοσπονδιακής κυβέρνησης προσανατολίστηκε στην υιοθέτηση ορίου της τάξεως των 25.000 €, δηλαδή τα καταστήματα εκείνα των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών από γεύματα ξεπερνά τα 25.000 €, υποχρεούνται να υπαχθούν στο σύστημα των «έξυπνων» ταμειακών μηχανών, με εξαίρεση τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια που λειτουργούν στο πλαίσιο επιχειρήσεων, καθώς και τις υπηρεσίες μαζικής εστίασης που παρέχονται σε περιστασιακή, μη συστηματική βάση. Η κυβέρνηση επέμεινε στην εισαγωγή του νέου συστήματος από 1.1.2016, χορηγώντας ωστόσο μεταβατική προθεσμία σε χώρους μαζικής εστίασης που με βάση το σημερινό πλαίσιο δεν θα υπάγονταν στο νέο σύστημα (αλλά τώρα θα πρέπει να υπαχθούν), ώστε να είναι έτοιμοι να το λειτουργήσουν από τον Ιανουάριο του 2017. Επίσης, για τις επιχειρήσεις εκείνες που ήδη έχουν προμηθευτεί τις εν λόγω ταμειακές μηχανές αλλά με βάση τα νέα δεδομένα δεν υπάγονται στο σύστημα, θα εξετασθεί μηχανισμός απόσυρσης των μηχανών και αποζημίωσης των επιχειρήσεων.

Μετρίασμός των αντιδράσεων των εργατικών συνδικάτων στους βελγικούς σιδηροδρόμους (SNCB): Σε συνέχεια σχετικής αναφοράς μας σε αμέσως προηγούμενο ενημερωτικό δελτίο¹¹, σύμφωνα με δημοσιεύματα του οικονομικού Τύπου στα τέλη Δεκεμβρίου, τα εργατικά συνδικάτα των βελγικών σιδηροδρόμων φαίνεται να προσανατολίζονται προς μετακύλιση ορισμένων ημερομηνιών (21-23.1) για τις οποίες έχουν προαναγγείλει απεργίες στην διάρκεια του προσεχούς Ιανουαρίου, σε

⁹ Βλ. σχετικές αναφορές μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 95.

¹⁰ Βλ. και προηγούμενη σχετική αναφορά μας σε άρθρο 2 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 100.

¹¹ Βλ. άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 110.

μεταγενέστερη περίοδο, ώστε να μην δημιουργηθούν αρνητικές επιπτώσεις στην εξεταστική περίοδο των βελγικών πανεπιστημίων που θα λάβει χώρα στην διάρκεια του εν λόγω μήνα. Τα συνδικάτα, διατηρώντας πάντοτε ενεργή την εξαγγελία τους για απεργιακές κινητοποιήσεις τον Ιανουάριο, φαίνεται ωστόσο να αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο αναστολής αυτών, εφ' όσον υπάρξει εποικοδομητικός διάλογος με την διοίκηση των σιδηροδρόμων επί του ζητήματος των μέτρων βελτίωσης της παραγωγικότητας που προτίθεται να υιοθετήσει η εταιρεία. Θυμίζουμε ότι το ομοσπονδιακό κράτος έχει προτείνει να ορίσει διαμεσολαβητή μεταξύ της διοίκησης και των συνδικάτων των βελγικών σιδηροδρόμων, με σκοπό την προσπάθεια εξεύρεσης αμοιβαία αποδεκτών λύσεων, θέτοντας ως όρο την αναστολή των εξαγγελθεισών απεργιακών κινητοποιήσεων του Ιανουαρίου. Επί της εν λόγω πρότασης αναμένεται η απάντηση των εργατικών συνδικάτων των σιδηροδρομικών.

Επανεκκίνηση λειτουργίας πυρηνικών σταθμών στο Βέλγιο: Λίγο πριν τα Χριστούγεννα, η βελγική αρχή ελέγχου πυρηνικής ενέργειας (AFCN) ενέκρινε την επανεκκίνηση της λειτουργίας των πυρηνικών αντιδραστήρων Doel 1 και 2, η ζωή των οποίων πολύ πρόσφατα παρατάθηκε οριστικά από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, σε συμφωνία με την Electrabel, κατά μία δεκαετία, έως το έτος 2025¹². Στις 24 Δεκεμβρίου επανεκκίνησε η λειτουργία του πυρηνικού σταθμού Doel 2, ενώ η επαναλειτουργία του σταθμού Doel 1 είναι προγραμματισμένη για τις 31 Δεκεμβρίου. Από την άλλη πλευρά, η επαναλειτουργία δύο άλλων αντιδραστήρων, των Doel 3 και Tihange 2, η οποία είχε εγκριθεί στα μέσα Νοεμβρίου από την AFCN¹³, φαίνεται να παρουσιάζει προβλήματα. Συγκεκριμένα, αφού οι δύο εν λόγω πυρηνικοί σταθμοί επανενεργοποιήθηκαν –έπειτα από 21 μήνες αδρανοποίησης εξαιτίας τεχνικών προβλημάτων- ο μεν πρώτος στις 21

Δεκεμβρίου, ο δε δεύτερος στις 14 Δεκεμβρίου, ο πρώτος παρουσίασε εκ νέου τεχνικό πρόβλημα απώλειας ύδατος στις 25 Δεκεμβρίου και τέθηκε και πάλι σε αδράνεια, κατά πάσα πιθανότητα μέχρι τις 6 Ιανουαρίου. Σύμφωνα με τον βελγικό οικονομικό Τύπο, η επανεκκίνηση του αντιδραστήρα Tihange 2 στις 14 Δεκεμβρίου προκάλεσε οξεία αντίδραση Γερμανών οικολόγων, οι οποίοι χαρακτήρισαν την σχετική απόφαση ανεύθυνη και επικίνδυνη, δεδομένων των τεχνικών προβλημάτων και των προβλημάτων ασφάλειας που παρουσίαζε ο αντιδραστήρας και τα οποία κατά την άποψή τους δεν έχουν επιλυθεί. Ο βελγικός Τύπος ανέφερε εξάλλου ότι, και ο πυρηνικός σταθμός Tihange 1, η λειτουργία του οποίου έχει παραταθεί κατά μία δεκαετία ήδη από την προηγούμενη κυβέρνηση Di Rupo, μέχρι το έτος 2025¹⁴, εμφάνισε στις 18 Δεκεμβρίου τεχνικό πρόβλημα που οδήγησε στην διακοπή της λειτουργίας του για μία εβδομάδα, προκαλώντας επίσης έντονες αντιδράσεις των Γερμανών οικολόγων, οι οποίοι παραπονοούνται για την εμμονή του Βελγίου να χρησιμοποιεί τους πεπαλαιωμένους πυρηνικούς του αντιδραστήρες.

Σταθεροποίηση του πληθωρισμού τον Δεκέμβριο: Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομίας, ο δείκτης τιμών καταναλωτή στο Βέλγιο έφθασε τον Δεκέμβριο το 1,50% έναντι 1,52% το Νοέμβριο τρέχοντος έτους. *Διανομή μερισμάτων από την βελγική τράπεζα BNP Paribas Fortis στην γαλλική μητρική της:* Σε συνέχεια επισημάνσεών μας σε προηγούμενο ενημερωτικό δελτίο¹⁵, η γενική συνέλευση της βελγικής τράπεζας BNP Paribas Fortis ενέκρινε πριν τα Χριστούγεννα την διανομή ειδικού εκτάκτου μερίσματος ύψους 2 δις. € στον γαλλικό μητρικό της τραπεζικό όμιλο, BNP Paribas, και μάλιστα επιπροσθέτως του τακτικού μερίσματος, ύψους 1,25 δις. €, του οποίου θα απολαύσει ο γαλλικός τραπεζικός όμιλος. Η διανομή συνολικού ποσού μερίσματος

¹² Βλ. σχετική επισήμανσή μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 108.

¹³ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 107.

¹⁴ Βλ. παλαιότερες σχετικές αναφορές μας, με πλέον πρόσφατη εκείνην του άρθρου 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 95.

¹⁵ Βλ. άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 109.

ύψους 3,25 δις. € στον γαλλικό μητρικό όμιλο της BNP Paribas Fortis, σε συνδυασμό με την εξαγγελία προγράμματος μείωσης προσωπικού της βελγικής τράπεζας σε χρονικό ορίζοντα μέχρι το έτος 2018, έχει προκαλέσει την οργή των εργατικών συνδικάτων.

Το Γραφείο Ο.Ε.Υ. Βρυξελλών σας εύχεται Χρόνια Πολλά και ένα ευτυχισμένο και δημιουργικό Νέο Έτος 2016!!!!

ΠΗΓΕΣ:

1. Οικονομικό Συμβούλιο του Βελγίου (*Conseil Central de l'Economie*), δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
2. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
3. Κεντρική Τράπεζα Βελγίου (*BNB*), *Communiqué de Presse "Enquête mensuelle de conjoncture auprès des entreprises- décembre 2015"*, 22-12-2015, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
4. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
5. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου , ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας (*SPF Economie*)